

Formanden: Hvis Endringsforslag ønskes stilledes til anden Behandling, bedes de afgivne inden imorgen Aften.

Der næst bliver at foretage den sidste Sag paa Dagsordenen, nemlig Udkast til Lov, indeholdende nogle Bestemmelser i Henseende til Bygninger, der opføres i Kjøbstæderne, med Undtagelse af Kjøbenhavn, eller disses nærmeste Omegn. Det er til tredie*) Behandling, denne Sag foretages; der er ikke fremkommet noget Endringsforslag til denne Behandling, og som en Folge deraf er det Lovudkastet i dets Heelhed, der sættes under Forhandling.

Kirck: Dette Lovudkasts Tilværelse skriver sig, som det i Motiverne er sagt, fra en Erklæring fra Sundhedscommissionen og fra en Klosterlæge paa Bømmetofte, og de forskellige Paragraphers Bestemmelser have jo vistnok havt for Sie at fiktte Beboerne i Kjøbstæderne sundere Beboelsesleiligheder, hvor saadanne tidligere have været savnede, og dernæst at afværge den Fare, som kan reise sig ved Ildsvaade. Man har troet at kunne afhjælpe de bestaaende Ulemper i disse Retninger ved de Bestemmelser, som findes i nærværende Lovudkast, og jeg indrømmer, at den ærede Justitsminister vistnok i den bedste Hensigt har søgt at opnaae disse tvende Nlemed; men, som jeg ved Sagens tidligere Behandlinger har tilladt mig at udtale, troer jeg ved Siden heraf, at, idet man paalægges Kjøbstædernes Grundeiere større Forpligtelser, har man ikke havt for Sie at følge de Principer, som ere etablerede for Hovedstaden i den sidst udfomne Lov af 17de Marts 1856. Jeg vil tillade mig at sige, at, naar der paalægges Enhver i Kjøbstæderne, der vil bygge en ny Eiendom eller reparere en gammel, at han skal være underkastet de Bestemmelser, der her staae, da bør han tillige nyde godt af den Bygningsfrihed med Hensyn til Gadenes Brede, som er indrømmet i Kjøbenhavn. Naar man nemlig i § 1 Nr. 2 seer, at Beboelsesleilighederne

skulle være 4 Alen høje fra Gulvet til Loftet, altsaa omtrent 4½ Alen med Bjælkelaget og hvad dertil hører, og man saa tænker sig, at i Kjøbstæderne er Gaderne Brede sjelden over 8—10 Alen, og at en Mand, naar han skal bygge 2 Etager, først skal erhverve speciel Bevilling dertil, hvad der jo, som den ærede Justitsminister sagde, sjelden bliver afflaaet, men at man paa samme Tid her i Kjøbenhavn efter den sidste Byggeslov kan bygge højere, end Gaden er bred, endog saa betydeligt højere, saa troer jeg dog, at, da man maa sige, at den samme Fare er tilstede i Hovedstaden som i Kjøbstæderne udenfor denne, bør der ingen Forskiel gjøres; thi Slutningsapparatene, hvorom det egentlig og fornemmeligt dreier sig, naar man ikke vil tillade saa høje Bygninger i Kjøbstæderne, ere overalt lige anvendelige og lige gode, idetmindste for de fleste af de større Kjøbstæders Vedkommende, hvor man vistnok tør sige, at man har havt for Die og har faaet tilveiebragt, at Slutningsredskaberne ere i en god Orden. Der er desuden ikke den Fare tilstede ved Ildsvaade i mindre Kjøbstæder som i Hovedstaden; man er der ikke saa indklemt som i denne. Altsaa maa den Grund, som formodentlig har været tilstede for at give denne Bestemmelse i Udkastet, efter min Mening bortfalde; Faren er mindre, og Friheden til at bygge er indskrænket. Af sanitaire Hensyn er der bestemt en Høide af 4 Alen, og det maa vistnok Alle og Enhver indrømme er rigtigt; men ved Siden heraf opstaaer det Spørgsmaal, om det er rigtigt at paabyrde Folk, der ville indrette deres Bygninger saaledes, at de ere beboelige uden Gene for Sundheden, den Straf, at de paa den anden Side ikke tør opføre Bygninger, der ere højere, end Gaden er bred. I Kjøbenhavn har man Tilladelse hertil; og man har ikke sporet noget Ulykkestilsaalbe af den Natur, at der skulde være Fare for ogsaa at tilstaae de mindre Kjøbstæder en saadan Ret. Der gjøres altsaa efter min Mening, som jeg tillod mig at sige, en Indskrænkning i Kjøbstædernes Byggefrihed og som Folge deraf, om jeg saa maa kalde det, et Slags Indgrib i Eiendomsretten eller, om man vil foretrække at bruge et mere mo-

*) 2den Behandling findes i Tidenden Sp. 324—28.